

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2018
(OR. en)

9439/18

ECOFIN 522
UEM 200
SOC 336
EMPL 270
COMPET 393
ENV 376
EDUC 225
RECH 248
ENER 199
JAI 537

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9201/1/ - COM(2018) 407 final

Θέμα: Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιρλανδίας για το 2018 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιρλανδίας για το 2018

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και εγκρίθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου με βάση την πρόταση COM(2018) 407 final της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιρλανδίας για το 2018
και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Ιρλανδίας για το 2018**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

---

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 22 Νοεμβρίου 2017, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Λήφθηκε δεόντως υπόψη ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαρτίου 2018. Στις 22 Νοεμβρίου 2017, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Ιρλανδία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαρτίου 2018. Στις 14 Μαΐου 2018 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ³ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»).
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Ιρλανδία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αποτυπώνεται στις κατωτέρω συστάσεις, και ιδίως στις συστάσεις (1) και (2).

---

³ ΕΕ C 179 της 22.11.2003, σ. 1.

- (3) Η έκθεση χώρας του 2018 για την Ιρλανδία δημοσιεύθηκε στις 7 Μαρτίου 2018. Στην έκθεση αξιολογήθηκαν η πρόοδος της Ιρλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2017⁴, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Ιρλανδίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, η έκθεση περιλάμβανε εμπειριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν επίσης στις 7 Μαρτίου 2018. Με βάση την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ιρλανδία εμφανίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, το υψηλό δημόσιο και ιδιωτικό χρέος, καθώς και οι υψηλές καθαρές εξωτερικές υποχρεώσεις, συνιστούν ευπάθειες. Ωστόσο, οι βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν σημαντικές. Η έντονη αύξηση της παραγωγικότητας κατά τα προηγούμενα έτη είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την επίτευξη θετικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, με συνέπεια την ταχεία μείωση του υψηλού αποθέματος καθαρών εξωτερικών υποχρεώσεων. Η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη εξακολουθεί να στηρίζει την απομόχλευση στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, το ιδιωτικό χρέος παραμένει υψηλό, μολονότι η έντονη επίδραση των δραστηριοτήτων των πολυεθνικών επιχειρήσεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση του εταιρικού χρέους, ενώ το χρέος των νοικοκυριών συνάδει, κατά τα φαινόμενα, σε γενικές γραμμές με τα θεμελιώδη μεγέθη. Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να συνεχίσει την καθοδική του πορεία και το έλλειμμα πλησιάζει σε ισοσκελισμένο επίπεδο. Οι τιμές των κατοικιών αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς, μολονότι από ενδεχομένως υποτιμημένα επίπεδα, γεγονός που ενισχύει επίσης τα οικονομικά των νοικοκυριών. Οι τράπεζες έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί επαρκώς και η κερδοφορία τους βελτιώνεται σταδιακά. Το απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων, παρόλο που διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, συνεχίζει να μειώνεται. Έχει αναληφθεί δράση πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτών των ευπαθειών, αλλά για ορισμένα μέτρα θα απαιτηθεί χρόνος έως ότου επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- (4) Στις 18 Απριλίου 2018 η Ιρλανδία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και στις 30 Απριλίου 2018 το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2018. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

---

⁴ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 1.

- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.
- (6) Η Ιρλανδία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2018, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα υποχωρήσει ελαφρώς στο 0,2 % του ΑΕΠ το 2018 και εν συνεχεία θα βελτιώνεται σταδιακά έως ότου μετατραπεί σε πλεόνασμα ύψους 0,4 % του ΑΕΠ το 2021. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ— αναμένεται να επιτευχθεί από το 2019 και μετά. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει στο 66 % το 2018 και εν συνεχεία να μειωθεί στο 58,7 % το 2021. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευλογοφανές. Συγχρόνως, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί επαρκώς τα αναγκαία μέτρα στήριξης των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα από το 2019 και μετά.

---

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (7) Στις 11 Ιουλίου 2017, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 2,4 % το 2018, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο ανέφερε ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επίτευξη δημοσιονομικού προσανατολισμού που να συμβάλλει τόσο στην ενίσχυση της εν εξελίξει ανάκαμψης όσο και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της Ιρλανδίας. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2018, υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί κάποια απόκλιση από τη συνιστώμενη δημοσιονομική προσαρμογή το 2018, καθώς και για τα έτη 2017 και 2018 λαμβανόμενα από κοινού.
- (8) Το 2019, η Ιρλανδία αναμένεται να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό της στόχο. Αυτό συνάδει με ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁶ που δεν υπερβαίνει το 5,3 %⁷, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 0,1 % του ΑΕΠ. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2018, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα της τάξης του 0,4 % του ΑΕΠ το 2019, υπερβαίνοντας τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Η Ιρλανδία προβλέπεται να συμμορφωθεί με τον μεταβατικό κανόνα για το χρέος το 2018 και με τον κανόνα για το χρέος το 2019. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Ιρλανδία πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση το 2018, ενώ για το 2019 προβλέπεται ότι θα συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ των μετρήσεων του ΑΕΠ και της εγχώριας παραγωγής στην Ιρλανδία και των συναφών επιπτώσεων στον δείκτη χρέους προς ΑΕΠ, των τρεχουσών κυκλικών συνθηκών στην Ιρλανδία και των αυξημένων εξωτερικών κινδύνων, η χρήση τυχόν έκτακτων εσόδων για την περαιτέρω μείωση του δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης θα ήταν συνετή.

---

⁶ Οι καθарές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές δια νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται. Το όριο αναφοράς για τις δαπάνες όσον αφορά την Ιρλανδία αντικατοπτρίζει μια προσαρμογή για να διορθωθεί μια στρέβλωση στη δεκαετή τιμή αναφοράς της δυνητικής ανάπτυξης που προκάλεσε η εξαιρετικά μεγάλη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2015. Ακολουθώντας την προσέγγιση που υιοθέτησαν οι ιρλανδικές αρχές στους υπολογισμούς τους για τον προϋπολογισμό του 2017, η Επιτροπή έλαβε τον μέσο όρο των δυνητικών ρυθμών αύξησης το 2014 και το 2016.

⁷ Όπως και το 2018, το όριο αναφοράς για τις δαπάνες αντικατοπτρίζει μια προσαρμογή για να διορθωθεί μια στρέβλωση στη δεκαετή τιμή αναφοράς της δυνητικής ανάπτυξης που προκάλεσε η εξαιρετικά μεγάλη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2015.

- (9) Τα δημόσια οικονομικά έχουν βελτιωθεί περαιτέρω, χάρη στην ισχυρή αύξηση της παραγωγής, αλλά παραμένουν οι κίνδυνοι αστάθειας των εσόδων, και υπάρχει περιθώριο για να καταστούν τα έσοδα πιο ανθεκτικά στις οικονομικές διακυμάνσεις και τους δυσμενείς κλυδωνισμούς. Ο περιορισμός του εύρους και του αριθμού των φορολογικών δαπανών και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης θα βελτιώσει τη σταθερότητα των εσόδων σε συνθήκες οικονομικής αστάθειας. Ωστόσο, ορισμένα από τα πρόσφατα φορολογικά μέτρα επικεντρώθηκαν σε περικοπές και μειώσεις και φαίνεται ότι έχουν αυξήσει περαιτέρω την εξάρτηση από ιδιαίτερα φιλοκυκλικές πηγές εσόδων. Επιπλέον, η Ιρλανδία έχει περισσότερες δυνατότητες να βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο το φορολογικό της σύστημα μπορεί να στηρίξει τους περιβαλλοντικούς στόχους.
- (10) Όπως αναφέρεται στη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ του 2018, η καταπολέμηση των στρατηγικών επιθετικού σχεδιασμού των φορολογουμένων είναι απαραίτητη για να εμποδίζονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, να εξασφαλίζεται η δίκαιη μεταχείριση των φορολογουμένων και να προστατεύονται τα δημόσια οικονομικά. Οι δευτερογενείς επιπτώσεις των στρατηγικών επιθετικού σχεδιασμού των φορολογουμένων μεταξύ των κρατών μελών απαιτούν συντονισμένη δράση των εθνικών πολιτικών για να συμπληρωθεί η νομοθεσία της Ένωσης. Τα υψηλά επίπεδα των πληρωμών δικαιωμάτων και μερισμάτων ως ποσοστό του ΑΕΠ υποδηλώνουν ότι οι ιρλανδικοί φορολογικοί κανόνες χρησιμοποιούνται από εταιρείες που επιδίδονται σε επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Η περιορισμένη εφαρμογή της παρακράτησης φόρου στην πηγή επί εξερχόμενων (δηλ. από κατοίκους της Ένωσης προς κατοίκους τρίτων χωρών) πληρωμών δικαιωμάτων και μερισμάτων από εταιρείες με έδρα στην Ιρλανδία μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη αποφυγή της φορολόγησης αυτών των καταβολών, εάν δεν υπόκεινται επίσης σε φορολογία στη δικαιοδοσία του αποδέκτη τους. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν ορισμένες διατάξεις στις διμερείς φορολογικές συνθήκες μεταξύ Ιρλανδίας και ορισμένων άλλων χωρών για να παρακάμπτουν τον νέο κανόνα περί φορολογικής κατοικίας που θεσπίστηκε στην Ιρλανδία το 2015 και δικαιολογείται περαιτέρω ανάλυση αυτού του ζητήματος. Το αποτέλεσμα της διαβούλευσης που διενήργησε η Ιρλανδία μετά την ανεξάρτητη επανεξέταση του κώδικα φορολογίας εταιρειών θα είναι σημαντικό για τον σχεδιασμό των φορολογικών μεταρρυθμίσεων που έχουν εξαγγελθεί. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση τα πρόσφατα θετικά μέτρα που έχουν εξαγγελθεί ή θεσπιστεί (δηλ. μέτρα για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού στο εσωτερικό της χώρας· πιθανά αμυντικά μέτρα κατά των καταχωρισμένων στον κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών δικαιοδοσίας). Με βάση τις πρόσφατες ανταλλαγές πληροφοριών, η Επιτροπή θα συνεχίσει τον εποικοδομητικό της διάλογο για την καταπολέμηση των στρατηγικών επιθετικού σχεδιασμού των φορολογουμένων.

- (11) Οι κίνδυνοι για τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα που σχετίζονται με το κόστος της γήρανσης του πληθυσμού εξακολουθούν να υφίστανται. Η Ιρλανδία εισήγαγε ορισμένα σημαντικά μέτρα αποδοτικότητας, όπως μια συμφωνία με τη φαρμακευτική βιομηχανία για την εξοικονόμηση δαπανών, ένα σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης και τη χρηματοδότηση βάσει των δραστηριοτήτων. Επίσης, έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα για να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Ωστόσο, το ιρλανδικό σύστημα υγείας είναι δαπανηρό και αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις, οι οποίες επιδεινώνονται από την ταχεία γήρανση του πληθυσμού. Επιπλέον, οι υπηρεσίες πρωτοβάθμιας περίθαλψης και φροντίδας σε επίπεδο τοπικής κοινότητας δεν έχουν ακόμη τη δυνατότητα να ανακουφίσουν την αυξανόμενη πίεση στη δυναμικότητα και στις δαπάνες στο πλαίσιο της νοσοκομειακής περίθαλψης. Η σχεδιαζόμενη κίνηση προς την κατεύθυνση της καθολικής υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να υποστηρίζεται από κατάρτιση πολυετούς προϋπολογισμού και καλύτερο έλεγχο των δαπανών. Επιπλέον, πρέπει να βασιστεί στα πορίσματα μιας διεξοδικής επανεξέτασης των δαπανών όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του τομέα της υγείας. Επιπλέον, θα πρέπει να εξεταστεί η ενίσχυση του ρόλου της πρωτοβάθμιας περίθαλψης ως ρυθμιστή της εισαγωγής στα υπερβολικά επιβαρυνόμενα νοσοκομεία της Ιρλανδίας. Παρά το ευρύ φάσμα μεταρρυθμίσεων για τη συγκράτηση των δημόσιων δαπανών για τις συντάξεις, το συνολικό έλλειμμα του συνταξιοδοτικού συστήματος αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά σε μακροπρόθεσμη βάση. Η έγκαιρη εφαρμογή του χάρτη πορείας που έχει παρουσιαστεί για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος της Ιρλανδίας.
- (12) Τα έτη χαμηλών επενδύσεων που ακολούθησαν την οικονομική κατάρρευση έχουν επίπτωση στην ύπαρξη κατάλληλων υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της καθαρής ενέργειας, των υπηρεσιών ύδρευσης, της στέγασης και των τηλεπικοινωνιών. Επίμονες ελλείψεις στην πλευρά της προσφοράς, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ζήτηση, εξακολουθούν να τροφοδοτούν τις αυξήσεις τιμών των ακινήτων. Παρόλο που οι τιμές δεν φαίνονταν υπερτιμημένες το 2016, η οικονομική προσιτότητα αποτελεί λόγο ανησυχίας. Εάν δεν αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, οι περιορισμοί στην προσφορά στέγης θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία ανισορροπιών. Σε συνδυασμό με τον χωροταξικό σχεδιασμό, η βελτίωση των υποδομών είναι κρίσιμος παράγων για την κατάλληλη ανταπόκριση της προσφοράς στέγης, την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ισόρροπη περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, οι επενδύσεις σε υποδομές στους τομείς της καθαρής ενέργειας, των καθαρών δημόσιων συγκοινωνιών και της ύδρευσης, καθώς και η ένταση των προσπάθειών στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της κυκλικής οικονομίας θα είναι ουσιαστικής σημασίας για να επιτύχει η Ιρλανδία τη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανθεκτική από περιβαλλοντική άποψη. Το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2018-2027 και το Εθνικό Πλαίσιο Προγραμματισμού, που αποτελούν μέρος της «στρατηγικής για την Ιρλανδία του 2040», θα αποτελέσουν ισχυρά μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση, όταν εγκριθούν και εφαρμοστούν σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

(13) Οι τρέχουσες προσπάθειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής δεν θα επιτρέψουν στην Ιρλανδία να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για το κλίμα σε εθνικό επίπεδο. Περιορισμένη πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την απεξάρτηση βασικών τμημάτων της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές, κυρίως στη γεωργία, τις οδικές μεταφορές και τον τομέα της κατοικίας. Αυτό θα καταστήσει απαραίτητο για την Ιρλανδία να χρησιμοποιήσει τις διαθέσιμες δυνατότητες ευελιξίας για να συμμορφωθεί με την απόφαση επιμερισμού των προσπαθειών, όπως αγορά δικαιωμάτων από άλλα κράτη μέλη. Οι εθνικές προβλέψεις, που δημοσιεύθηκαν το 2017, καταδεικνύουν την κλίμακα των πρόσθετων προσπαθειών που απαιτούνται: οι εκπομπές βάσει της απόφασης επιμερισμού των προσπαθειών (η οποία καθορίζει δεσμευτικούς ετήσιους στόχους για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου για τα κράτη μέλη και για την περίοδο 2013-2020) αναμένεται να αυξηθούν μέχρι το 2025, πριν σταθεροποιηθούν σε επίπεδο ελαφρώς κατώτερο σε σχέση με τις εκπομπές του 2005, με βάση τις υφιστάμενες πολιτικές. Η Ιρλανδία πρόσφατα θέσπισε εθνικό σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων που περιλαμβάνει έναν χάρτη πορείας προς μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ένα συνεκτικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων προκλήσεων στον τομέα της ενέργειας. Ως έχει, ωστόσο, το σχέδιο προσφέρει λίγα συγκεκριμένα νέα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων. Το Εθνικό Πλαίσιο Προγραμματισμού έχει επίσης μια συνιστώσα για το κλίμα, ως αναγνώριση του γεγονότος ότι ο επαρκής χωροταξικός σχεδιασμός θα είναι κρίσιμος παράγων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, δεδομένου ότι ο πληθυσμός παρουσιάζει τόσο μεγάλη διασπορά και η Ιρλανδία διαθέτει μικρό αριθμό μεγάλων αστικών περιοχών, οι οποίες αντιμετωπίζουν όλες σοβαρά προβλήματα συμφόρησης και δημόσιων συγκοινωνιών. Τέλος, το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2018-2027 και η ουσιαστική εφαρμογή του θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην απεξάρτηση της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές. Το σχέδιο θα καθορίσει όντως την έκταση στην οποία κινητοποιούνται πρόσθετα μέσα για την απεξάρτηση του τομέα της ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών και την ενεργειακή απόδοση.

- (14) Η διασφάλιση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς παραμένει πρόκληση στην Ιρλανδία. Η ανεργία μειώθηκε σε 6,7 % το 2017, αλλά ορισμένες ομάδες εξακολουθούν να είναι σε μεγάλο βαθμό αποκομμένες από την αγορά εργασίας και θύματα κοινωνικού αποκλεισμού. Τα συστήματα κοινωνικής προστασίας και φορολογίας είναι πολύ αποτελεσματικά ως προς τον περιορισμό της φτώχειας και των ανισοτήτων, και η Ιρλανδία έχει λάβει μέτρα παροχής κινήτρων υπέρ της απασχόλησης με την προοδευτική κατάργηση των παροχών και των συμπληρωματικών πληρωμών. Το σταθερά υψηλό ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην Ιρλανδία συνδέεται με το υψηλό ποσοστό των ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας (σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο της Ένωσης και το υψηλότερο στην Ένωση — 18,2 % έναντι 10,5 % το 2016). Αυτό είναι ιδιαίτερα συχνό στα μονογονεϊκά νοικοκυριά. Σχεδόν τα τρία τέταρτα των ατόμων που δεν εργάζονται στην Ιρλανδία είναι οικονομικά μη ενεργά. Τα ποσοστά τόσο του γενικού πληθυσμού όσο και των παιδιών που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού μειώθηκαν ελαφρώς το 2016, αλλά παραμένουν υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία πρέπει να ολοκληρώσει την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τα νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της ολοκληρωμένης στήριξης των ατόμων που είναι περισσότερο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας. Η παροχή κοινωνικής στέγασης απαιτεί συνεχή προσοχή ώστε να επιτευχθούν οι φιλόδοξοι στόχοι και να καλυφθεί η υψηλή ζήτηση.
- (15) Η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, ολοήμερη και ποιοτική παιδική φροντίδα εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, το κόστος της παιδικής φροντίδας στην Ιρλανδία — σε σχέση με τους μισθούς — ήταν, το 2015, το υψηλότερο στην Ένωση για τους μόνους γονείς και το δεύτερο υψηλότερο στην Ένωσης για τα ζευγάρια. Το υψηλό κόστος της παιδικής φροντίδας μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για την πρόσβαση σε αμειβόμενη απασχόληση, ιδίως στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των μονογονεϊκών νοικοκυριών. Αυτό έχει αρνητικές συνέπειες στο ποσοστό απασχόλησης των γυναικών, που ανήλθε το 2016 σε 65,4 %, κοντά στον μέσο όρο της Ένωσης. Ένα σχέδιο νόμου για το ενιαίο σύστημα οικονομικά προσιτής παιδικής φροντίδας έχει σχεδόν ολοκληρωθεί στο Κοινοβούλιο. Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή έχουν ήδη καταστεί εμφανείς. Έχει επίσης προωθηθεί η ποιότητα της παροχής παιδικής φροντίδας, ιδίως μέσω πρωτοβουλιών για τη διασφάλιση άρτιων επαγγελματικών προσόντων του προσωπικού.

- (16) Οι διαφορές μεταξύ των ποσοστών απασχόλησης εργαζομένων χαμηλής, μεσαίας και υψηλής ειδίκευσης ήταν μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση το 2016 και το ποσοστό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού με χαμηλή ειδίκευση είναι κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από το αντίστοιχο πριν από την οικονομική κρίση. Συνέπεια αυτού, λόγω και της αλλαγής οικονομικής δραστηριότητας, είναι ότι οι αναντιστοιχίες και ελλείψεις δεξιοτήτων γίνονται όλο και πιο εμφανείς σε αρκετούς τομείς. Αυτό καθιστά επιτακτικότερη την ανάγκη να επιταχυνθεί η εφαρμογή πολιτικών και μέτρων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση. Η Ιρλανδία έχει, ιδίως, χαμηλό επίπεδο συμμετοχής στη διά βίου μάθηση μεταξύ των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης που έχουν απασχόληση, γεγονός που τα καθιστά ευάλωτα στις αλλαγές της ζήτησης εργατικού δυναμικού. Η Ιρλανδία έχει γενικά ένα από τα χαμηλότερα επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων στην Ένωση, γεγονός που έρχεται σε έντονη αντίθεση με το υψηλό ποσοστό των πτυχιούχων φυσικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών που αποφοιτούν από το ιρλανδικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η Ιρλανδία έχει επίσης ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία στην Ένωση.
- (17) Η αύξηση της παραγωγικότητας στην Ιρλανδία οφείλεται κυρίως στις πολυεθνικές εταιρείες. Η διαφορά επιδόσεων ως προς την παραγωγικότητα μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων και των ιρλανδικών εγχώριων επιχειρήσεων — ως επί το πλείστον μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων — αυξάνεται. Η μεγάλη διεθνής κινητικότητα ορισμένων από τις πολυεθνικές εταιρείες και οι τρέχουσες αβεβαιότητες μπορεί να θέσουν μακροπρόθεσμα σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα της ιρλανδικής οικονομίας. Πρόσφατη έρευνα αποκάλυψε ότι οι επιχειρήσεις ιρλανδικής ιδιοκτησίας αντλούν περιορισμένα έμμεσα και άμεσα οφέλη όσον αφορά την αύξηση της παραγωγικότητας, την καινοτομία και τις εξαγωγικές επιδόσεις από τις δραστηριότητες των πολυεθνικών εταιρειών στην Ιρλανδία. Ωστόσο, οι ιρλανδικές εταιρείες που καταβάλλουν προσπάθειες για έρευνα και ανάπτυξη (E&A) όντως επωφελούνται έμμεσα από τις πολυεθνικές εταιρείες. Η παροχή κινήτρων από τον δημόσιο τομέα για E&A και για αύξηση της διαθεσιμότητας ειδικευμένων εργαζομένων στις ιρλανδικές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα προωθούσε τη διάδοση νέων τεχνολογιών στις εν λόγω επιχειρήσεις. Επιπλέον, και όπως επανειλημμένως ανέφερε το ιρλανδικό Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας, η εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των ιρλανδικών επιχειρήσεων απαιτεί τον περιορισμό της αύξησης ορισμένων εισροών και των δικαστικών εξόδων ειδικότερα. Η ύπαρξη φραγμών στην αγορά νομικών υπηρεσιών εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, δεδομένου ότι παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό και αυξάνει το κόστος για τους αποδέκτες των υπηρεσιών. Οι φραγμοί αυτοί πλήττουν κυρίως τις μικρές επιχειρήσεις, καθώς αυξάνουν το κόστος των δικαστικών διαδικασιών. Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί κανονισμοί εφαρμογής για τον νέο νόμο ρύθμισης των νομικών υπηρεσιών. Οι δημόσιες διαβουλεύσεις, οι οποίες αποτελούν προαπαιτούμενο για την εφαρμογή της νομοθεσίας, σημειώνουν σημαντικές καθυστερήσεις.

- (18) Αν και ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Ιρλανδίας ακολουθεί πορεία σταθερής ανάκαμψης, ζητήματα από το παρελθόν εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα. Μολονότι η Ιρλανδία εξακολούθησε να σημειώνει πρόοδο ως προς τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η αναλογία τους προς τα συνολικά ακαθάριστα δάνεια (11,2 % τον Σεπτέμβριο του 2017) παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση. Η υπερχρέωση, η συγκέντρωση της αγοράς και η αυξημένη αβεβαιότητα σε ορισμένους εξαγωγικούς τομείς αποτελούν τροχοπέδη για τη ζήτηση δανείων από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η οποία παραμένει υποτονική. Είναι ζωτικής σημασίας να μειωθούν οι μακροχρόνια καθυστερούμενες οφειλές, εκ των οποίων εκείνες που παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των δύο ετών αντιπροσωπεύουν περίπου το 60 % του συνόλου των καθυστερούμενων ενυπόθηκων δανείων το 2017. Η μείωση των μακροχρόνια καθυστερούμενων οφειλών θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος της υπερχρέωσης, η οποία μειώνει τα κίνητρα για τις επιχειρήσεις, και ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, να κατευθύνουν τα δάνεια σε περισσότερο παραγωγικές χρήσεις. Μολονότι η έκθεση του τέταρτου τριμήνου του 2017 σχετικά με τις καθυστερούμενες οφειλές ενυπόθηκων δανείων και τις κατασχέσεις σημείωσε ότι περίπου το 87 % των αναδιαρθρωμένων ενυπόθηκων δανείων πληροί τους διακανονισμούς, η Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας υπογράμμισε ότι οι αναδιαρθρώσεις που προβλέπουν προσωρινή μείωση των πληρωμών είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στον κίνδυνο νέας αθέτησης. Η βιωσιμότητα των κατασχέσεων και των διαγραφών, ως έσχατων λύσεων, θα μπορούσε να βελτιωθεί και να συμπληρωθεί από ένα ισχυρό πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών που θα διασφαλίζει τις θετικές εξελίξεις στις πωλήσεις δανείων στη δευτερογενή αγορά και τη βιωσιμότητα των λύσεων αναδιάρθρωσης δανείων.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2018, η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ιρλανδίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2018 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2018, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί στην Ιρλανδία τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Ιρλανδία, αλλά και τον βαθμό συμμόρφωσής τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (20) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2018 και η γνώμη του⁸ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση (1) κατωτέρω.

---

⁸ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

(21) Υπό το πρίσμα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2018 και το πρόγραμμα σταθερότητας του 2018. Οι συστάσεις που διατυπώθηκαν βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις (1) έως (3) κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιρλανδία να αναλάβει δράση το 2018 και το 2019 προκειμένου:

1. Να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2019. Να χρησιμοποιήσει τα έκτακτα έσοδα για να επιταχύνει τη μείωση του δείκτη χρέους γενικής κυβέρνησης. Να περιορίσει το εύρος και τον αριθμό των φορολογικών δαπανών και να διευρύνει τη φορολογική βάση. Να αντιμετωπίσει την αναμενόμενη αύξηση των συνδεδόμενων με τη δημογραφική γήρανση δαπανών, με αύξηση της οικονομικής αποδοτικότητας του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και με τη συνέχιση των προβλεπόμενων μεταρρυθμίσεων του συνταξιοδοτικού συστήματος.
2. Να διασφαλίσει την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την καθαρή ενέργεια, τις μεταφορές, τη στέγαση, τις υπηρεσίες ύδρευσης και την οικονομικά προσιτή, ποιοτική παιδική φροντίδα. Να δώσει προτεραιότητα στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ενήλικου ενεργού πληθυσμού, με έμφαση στις ψηφιακές δεξιότητες.
3. Να ενθαρρύνει την αύξηση της παραγωγικότητας των ιρλανδικών επιχειρήσεων, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, με την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας μέσω στοχοθετημένων πολιτικών, αμεσότερων μορφών χρηματοδότησης και μεγαλύτερης στρατηγικού χαρακτήρα συνεργασίας με ξένες πολυεθνικές εταιρείες, δημόσια ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια. Να προωθήσει την ταχύτερη και διαρκή μείωση των μακροχρόνια καθυστερούμενων οφειλών με τη χρήση δευτερογενών αγορών, στηριζόμενη στις πρωτοβουλίες για τα ευάλωτα νοικοκυριά και, όταν απαιτείται, χρησιμοποιώντας τη διαγραφή των μη εισπράξιμων ανοιγμάτων.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος